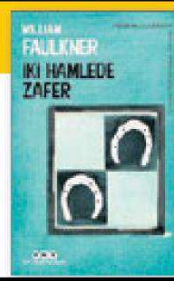

"İki Hamlede Zafer"
William Faulkner
Çev: Ünal Aytür, Talat
Sait Halman
Yapı Kredi Yayınları
Fiyatı: 25 TL

Yazarımız, William Faulkner

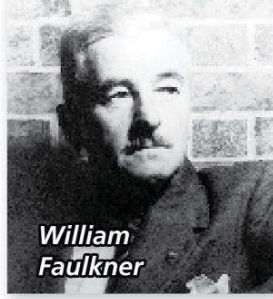
Polisiyeyle yakından ilgilenen biri olarak sürprizi en sona saklayacak kadar sabır sahibi olmam beklenir, değil mi? Yok, çünkü 'polisiye yazan Faulkner' sürprizi az buz sürpriz değil.

Yıllar yılı karşımıza polisiye yazan pek çok "ciddi" yazar çıktı. Ama adlı adınca polisiyeciler denilen bu yazarların hiçbiri Faulkner kadar şaşırtıcı olmamıştı. "İki Hamlede Zafer: William Faulkner'dan Polisiye Öyküler", Yapı Kredi Yayınları (YKY) Modern Klasikler serisinden çıktı. Aslında Talat Sait Halman'ın çevirdiği ilk beş hikaye daha önce çıkmıştı. Kitabın adını aldığı ve diğerlerinin toplamı kadar hacmi olan "İki Hamlede Zafer" ise Ünal Aytür ve Talat Sait Halman'ın çevirisiyle ilk defa yayımlanıyor. William Faulkner'ın polisiye hikayelerini bir araya getiren "İki Hamlede Zafer" in editörü Darmin Hadzibegovic. Özgün adı, "Knight's Gambit. Six Mystery Stories".

İyi ama, William Faulkner nasıl oluyor da polisiye hikayeler yazıyor? Ki, bana kalırsa, ırkçılık meselesini ele alan ve başkarakterini Gavin Stevens'i bu hikayelerle paylaşan "Intruder in the Dust" da polisiyedir. Her şeyden önce, döneminin büyük yazarları arasında başka esrar ve muamma tutkunları olduğunu söyleyelim: T.S. Eliot, Fernando Pessoa, Ernest Hemingway ve Sinclair Lewis gibi. Üstelik Faulkner da tıpkı annesi ve hatta bütün ailesi gibi polisiye severdi. Kendindeki polisiyeleri kütüphaneye götürüp yerine yenilerini alırken yanında olan bir arkadaşına niye bu saçma sapan şeyleri okuduğunu sorunca, bütün yazarların yazdıkları içinde mutlaka esrar bulunduğunu söylemişti. Onun için okuyorudu polisiyeleri.

Polisiyeye olan ilgi

Sevdiği polisiyeciler arasında dönemin yıldızlarından Nero Wolfe, John Dickson Carr (ya da Carter Dickson),

William Faulkner

Dashiell Hammett, Ellery Queen (ya da Frederic Dannay ile Manfred Bennington Lee), Mary Roberts Rinehart, Altın Çağ'ın hakiki ecesi Dorothy L. Sayers vardı. Bir de Simenon'un Müfettiş Maigret'si, elbette.

Polisiyeseverler aynı zamanda Faulkner'ı da sever mi bilmem, ama anlaşılabilir yazarın hayranları onun polisiyeye olan sevgisini biliyor olabilir. Aslında gotik hikayeleri başkalarına nasip olmamış üslubuyla kotaran yazar, Güney'i ve Amerikan Güney'inin halkını iyi tanımasının da faydasını görmüş olsa gerek. William Faulkner'ın polisiye hikayelerini bir araya getiren "İki Hamlede Zafer" in merkezinde ilçe savcısı Gavin Stevens var: En hasından bir Güneyli olan Stevens, bölgesini de halkını da iyi tanıyor.

Destansı coğrafya

Hikayelerin mekânı Yoknapatawpha'ya gelince, bu destansı coğrafya kimine göre kurmaca, kimine göre yarı-kurmaca. Stevens hakkında da rivayet muhtelif. Bazı eleştirmenler, bütün Faulkner karakterleri içinde yazara en fazla benzeyenin Stevens olduğunu söylerken, kimi de benzeşmedikleri görüşünde. Bu arada, "tam bir Güneyli" dediğimiz savcının aynı zamanda Harvard'da ve Heidelberg'de okumuş, eski Yunancadan çeviriler yapan bir entelektüel olduğunu da ekleyelim. Dayısının yanından ayrılmayan yeniyetme yeğeni Charles ise, bize aracılık yapıyor. Olayları onun bilinci aracılığıyla izliyoruz.

Herkesin beğendiği hikayeler farklı farklıdır mutlaka. Şahsen ben "Duman" ve "Yarın"ı çok sevdim ama açıklaması hepsinde de gönlüm kaldı. ■